

maar deze met zijne tien horens van overvloed was er weer een, gansch recht van lijf en leden. 't Onderaanzicht (fig. W) was natuurlijk nog mooier dan dat van een gewone enkelvoudige bloem, geteekend in fig. R en Q. Q stelt een jonge, R eene oudere bloem voor (zie de tekst op bl. 47). Nu ziet men ook in bloemenwinkels wel verdubbelde Akeleien, maar die zijn toch heel anders en daar is kweekkunst voor noodig, terwijl de mijne 't geheel spontaan deden.

Een aantal bloemen leverden ook een zeven- of zes- in plaats van vijfvoudige kokervrucht.

Ik hoop, dat deze paar bladzijden uit het dagboek mijner lievelingen (de rest, die nog veel meer omvat, kunt ge haar deze maand zelf te lezen vragen)

dezen en genen eens moge aansporen, liever dan, nooit bevredigd, slechts te jagen naar „de zeldzame”, eens een aantal planten — begin gerust met paardebloem en doovenetel — in voortdurende observatie te houden; ze te bestudeeren van zaad tot vrucht, telkens weer te teekenen, vergroot of niet, met enkele lijn of geschaduwd, alles wat er aan los en vast is en u om vorm of kleur belang inboezemt. En 't zal u gaan als mij: ge beseft hoe langer zoo meer de diepe wijsheid en ideale schoonheid in de schepping, ook in 't zeer gewone, 't algemeene; en de zeldzaamheden komen zodoende vanzelf aan de beurt.

CHRISTIAAN H. J. RAAD.

IETS OVER KERKUILEN.

Niet ieder is in de gelegenheid kerkuilen te bespieden: ze vertoonen zich alleen des nachts en hebben zulke geheimzinnige schuilplaatsen. Laatst heb ik met deze vogels kennis gemaakt, en ik moet zeggen, dat mij die kennismaking wel bevallen is.

Ik had den kerkuilen den oorlog verklaard. In mijn schuur, welke niet ver van de kerk staat, hield ik eenige duiven. Boven in de kerk nu huizen een groot aantal uilen. Bijna elken morgen miste ik een of meer duiven, die, naar het scheen, door een of ander roofdier werden verslonden. Omdat er nooit katten in of nabij de schuur kwamen, en ik evenmin ratten of eenig roofdier bemerkte, beschuldigde ik de uilen. Op een avond zag ik een uil regelrecht van de kerk naar de schuur vliegen, doch hij verdween al krijschende zonder iets kwaads bedreven te hebben, zeker, omdat hij mijn aanwezigheid bemerkte had. Menigen avond werd ik op deze wijze teleurgesteld. Hoewel ik de uilen niet op heeterdaad betrapt had, hield ik ze voor de schuldigen. Met een paar buurjongens, die ook duiven hielden en er insgelijks nu en dan een misten, sprak ik af, onze vijanden van de kerk te verdrijven, als zulks mogelijk was.

De uilen hadden een uitgezochte schuilplaats boven de kerk. Hun nesten waren moeilijk te vinden, ze waren diep tusschen de gewelven verborgen. In een paar nesten vonden we een groot aantal eieren; in het eene zelfs tien, in een ander acht. Dit is zeker een bijzonderheid, immers, wanneer men een afbeelding van een kerkuil ziet, is het nest met de twee eieren nooit vergeten (zoo ook b. v. in de Handleiding van Scheepstra en Walstra

blz. 131). Wij meenden dan ook stellig, dat een uil, evenals een duif, slechts 2 eieren legt. Misschien houden eenige uilen er één gemeenschappelijk nest op na. De 10 eieren uit het eene nest werden jammer genoeg op den grond stuk gegooid, en uit alle kropen kuikens, die echter spoedig stierven. Waren we een paar dagen later gekomen, dan hadden we waarschijnlijk een nest met uilskuikens gevonden.

Soms maakten we een vijand krijgsgevangen. Deze schikte zich weldra in zijn gevangenschap: wanneer hij maar genoeg te eten had, was hij tevreden. Het was een groote moeite, genoeg mondvoorraad te vinden, en daarom liep de gevangenschap meestal met een weekje af. Als we ons naderhand maar even boven de gewelven vertoonden, namen de uilen ijlings de vlucht. Een paar malen hadden we de toegangen tot hun schuilplaats dicht gemaakt, doch ze wisten die telkens weer te openen. Reeds lang hadden we het hope-looze van den strijd ingezien, we gaven hem op, en ik was genoodzaakt, mijn duiven af te schaffen.

Niet lang daarna leerde ik mijn vijanden van zulk een goede zijde kennen, dat ik hun al hun euvel-daden vergaf.

Het spookte te Rijswijk. Des avonds kwamen verscheidene menschen om te luisteren naar het zuchten en kermen van een spook, dat zich in de buurt der kerk of in den toren ophield. Als ik hier bij voeg, dat het kerkhof naast de kerk ligt, behoef ik niet te vertellen, welke zonderlinge verhalen opgedischt werden. Ook ik hoorde op een avond voor het open raam een aanhoudend zuchten; de beide volgende avonden insgelijks, tot na mid-

dernacht. Ik merkte spoedig, dat die zuchten afkomstig waren uit den toren en daarom wilde ik den anderen dag met het spook kennis maken.

Toen ik op den toren verscheen, keek het spook, in de gedaante van een uil, mij grimmig aan. Het arme spook zat gevangen. Het luik, dat toegang tot dit deel van den toren geeft, staat gewoonlijk open, doch ik vond het toen gesloten, misschien wel, doordat de uil er zelf op was gaan zitten. De galmgaten zijn met gaas afgezet, zoodat het den uil onmogelijk was, uit zijn gevangenis te geraken, en het is te begrijpen, dat hij door zuchten en klagen bekend maakte, dat hem het verblijf op dien eenzamen toren niet beviel. Toch behoefde hij geen honger te lijden; voor het gaas der galmgaten toch vond ik naast elkaar liggende eenige doode dieren: 7 musschen, 5 mollen, 6 veldmuizen, 3 spitsmuizen. Geen duiven dus! Het gaas was aan die zijde erg bebloed. doordat de gevangene er zijn prooi door

trok. Natuurlijk hadden zijn kameraden hem dien voorraad bezorgd.

Mijn eerste werk was, eenig gaas los te maken. Spoedig had de uil dit gemerkt en in een ommezien was hij in de vrije lucht. Pas was hij uit zijn gevangenis, of hij werd door zwaluwen, spreeuwen en musschen uitgejouwd op den koop toe.

Tot slot nog een staaltje van de slimheid van den uil. Een mijner kennissen, een geloofwaardig persoon, had dezer dagen een kerkuil gevangen, dien hij wilde laten opzetten. Hij bond den uil vrij stevig een touwtje om den hals en wierp hem voor dood op den grond. Het dier scheen geworgd en lag roerloos met de oogen gesloten. Maar onze uil was niet dood, want toen een poosje later een jongen aankwam en hem een weinig verder schopte, vloog de uil op en was weldra verdwenen.

Rijswijk (Geld.)

B. J. v. WAGENSVELD.

Een botanische excursie naar Texel.

Onze Nederlandsche Noordzee-eilanden zijn voor een gewoon beschouwer, zooals F. Holkema in zijn *Flora* zegt, oogenschijnlijk barre oorden; maar even waar is het, wat hij er op laat volgen, dat het voor den botanicus bij uitstek lieflijke streken zijn. Reeds lang was het ons plan geweest, een dezer eilanden eens te gaan bezoeken, en wel voornamelijk met het doel, eenige belangrijke orchideeën-soorten en verscheidenheden te verzamelen. *Sturmia Loeselii*, die wij slechts hadden van Vogelenzang, en dan nog maar in weinige exemplaren, *Orchis maculata*, alleen bij Loosduinen en Wassenaar ten getale van resp. 2 en 3 ex. gevonden, *Platanthera bifolia*, en verschillende vormen uit de aan afwisseling zoo rijke *Orchis-latifolia*-groep hadden wij daarbij in de eerste plaats op het oog. Het eiland Texel, dat wij voor ons bezoek uitgekozen hadden, heeft niet alleen aan onze verwachtingen beantwoord, maar ze zelfs overtroffen, door ons nog een paar geheel ongedachte botanische verrassingen te schenken.

Den 2en Juni van dit jaar, 's Zaterdags vóór Pinksteren, verlieten wij de residentie, en een spoorreis van eenige uren bracht ons om omstreeks 3 uur in den Helder. Vandaar vertrokken wij om 4 uur met de boot naar Oude Schild. Tijdens de overvaart ging de regen, die reeds van 's middags 12 uur af gevallen had, in een flinke onweersbui over, 't geen nu juist niet geschikt was, om ons goede gedachten van het Texelsche klimaat in de a. s. week in te

boezemen. Toch bleven wij al dien tijd op het dek, waar wij een gesprek aangeknoopt hadden met een der passagiers, een geboren Texelaar, die ons op de vriendelijkste wijze omtrent land en volk van zijn geboortegrond inlichtte. Van hem vernamen wij reeds vooruit, dat we bij onze tochten hoogst waarschijnlijk in 't geheel niet door de bevolking bemoeielijkt zouden worden, en dat bordjes met „Verboden Toegang“ etc. op Texel onbekend zijn. De uitkomst heeft zijn bewering ten volle bevestigd.

Van Oude Schild naar Den Burg kan men gebruik maken van een omnibus; daar echter het weer aan 't opklaren was en de omnibus zich al spoedig bijna geheel met reizigers gevuld had, besloten wij den tocht te voet te doen. Wij verlieten den rijweg en kozen, geleid door een omstreeks 14-jarig Texelaar, een landpad, dat eerst aan beide zijden begeleid werd door weilanden, waar het Strandkruid (*Statice elongata*) groote plekken paarsrood kleurde, hier en daar afgewisseld door een donkerder rood, dat bij nader beschouwing veroorzaakt werd door de aren van *Orchis Morio*.

De zeekleibodem dezer weiden werd al spoedig door een diluvialen grond vervangen; hier hielden ook de slooten op, om plaats te maken voor de voor het Texelsch diluvium zoo karakteristieke „tuinwalletjes“, dijkes van $\frac{1}{2}$ —1 M. hoog, die den weg aan weerszijden begrenzen. Langzamerhand steeg ook het pad en betraden wij den z.g. Hoogen Berg, een diluviale verheffing van omstreeks 10 M.